

SAPIENTIA
ERDÉLYI MAGYAR
TUDOMÁNYEGYETEM

TUDOMÁNYOS KUTATÁSI JELENTÉS

2019–2020

A kutatási jelentést a Sapiientia EMTE főállású oktatóinak a KPIOR online nyilvántartási rendszerbe feltöltött adatai, valamint a tudományos eredmények nemzetközi láthatósági mutatói – Web of Science, Google Scholar Citation, Academia.edu, ResearchGate, Webometrics, UniRank oldalakon fellelhető nyilvános adatok (publikációk, idézettség, rangsorolások stb.) – alapján állítottuk össze.

Az *Acta Universitatis Sapientiae* tudományos folyóirat vizibilitásának, illetve a Scientia Kiadó publikációs tevékenységének éves értékeléshez a jelentésbe beépítettük a 2021-es kiadói terv egyes részeit, beleértve a Scientia-kiadványokra vonatkozó letöltési adatokat (CEEOL, DeGruyter/Sciendo), illetve a kiadó fejlesztését célzó fontosabb elképzeléseket.

A Sapiientia Alapítvány – Kutatási Programok Intézete (KPI) éppen 20 éve (2001 márciusában) alakult meg. Tekintve, hogy az Intézet az alapítás óta eltelt időszakban jelentős anyagi támogatást nyújtott a Sapiientia EMTE oktatóinak tudományos és szakmai előmeneteléhez, valamint figyelembe véve, hogy jelenleg is folyamatban van a KPI kutatásfinanszírozás átalakítása, a jelentésben külön kitérünk a KPI-támogatások összesítésre, általános értékelésre, valamint hasznosulására a 2017–2020-as időszakra vonatkozóan.

A kutatási jelentéseket hagyományosan két évre készítjük. A kialakult szokásrendnek megfelelően, a megjelölt időszak (2019–2020) első éve tekinthető lezártnak, a másodikra vonatkozó tudományos adatok összesítése csak a következő év elején lesz végleges.

I. Tudományos publikációk

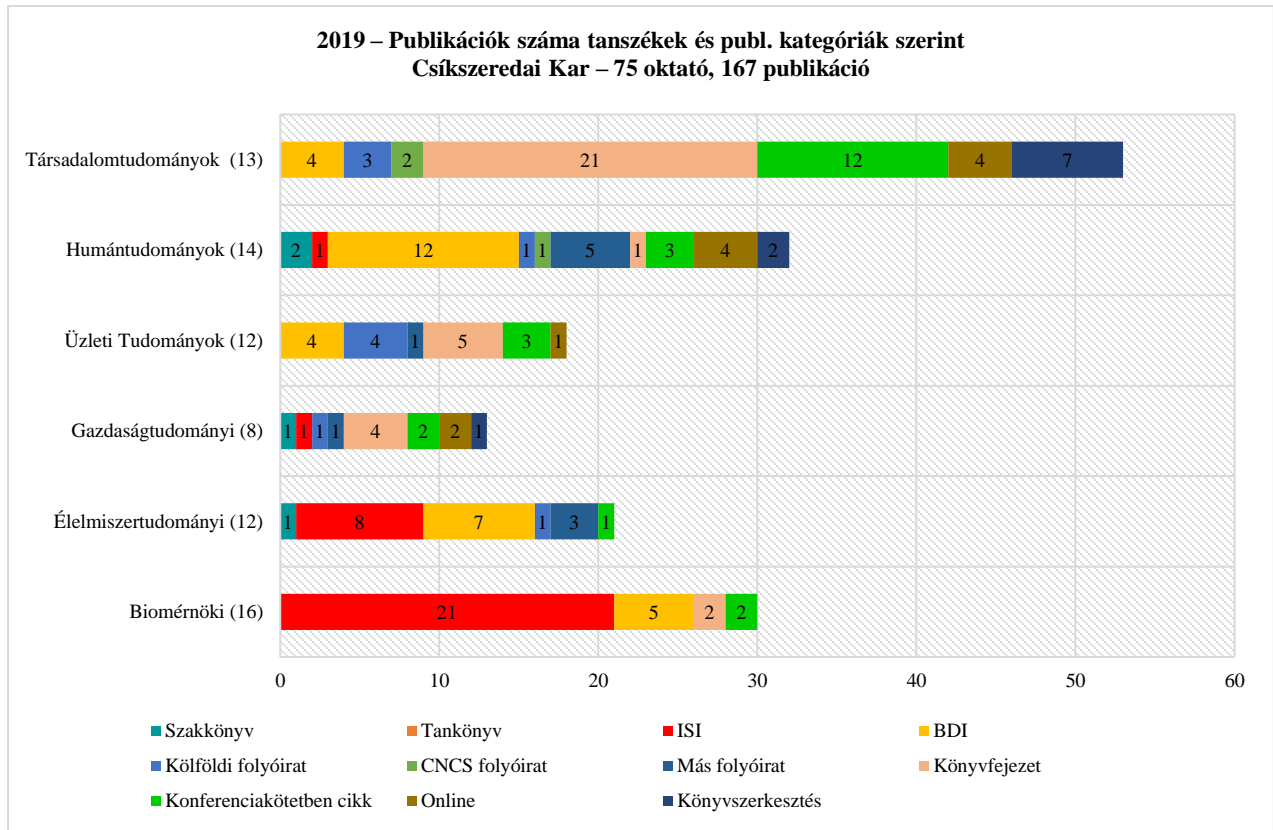
A KPIOR nyilvántartási rendszerbe feltöltött publikációk összesítése

A jelentéshez kizárólag a **Sapiientia EMTE főállású oktatóinak** a tudományos tevékenységére vonatkozó adatokat vettük figyelembe: **204 oktató**: 75 – Csíkszeredai Kar, 90 – Marosvásárhelyi Kar, 35 – Kolozsvári Kar, 4 – Tanárképző Intézet. Az összesítést a KPIOR rendszerbe felvezetett és a tanszékvezetők által ellenőrzött adatok alapján készítettük el, kivételt képez az Üzleti Tudományok Tanszék (Csíkszeredai Kar), valamint a Jogtudományi Tanszék (Kolozsvári Kar), amelyektől nem kaptuk meg a tanszéki összesítéseket, ezért esetükben a TKO által kigenerált adatokat használtuk.

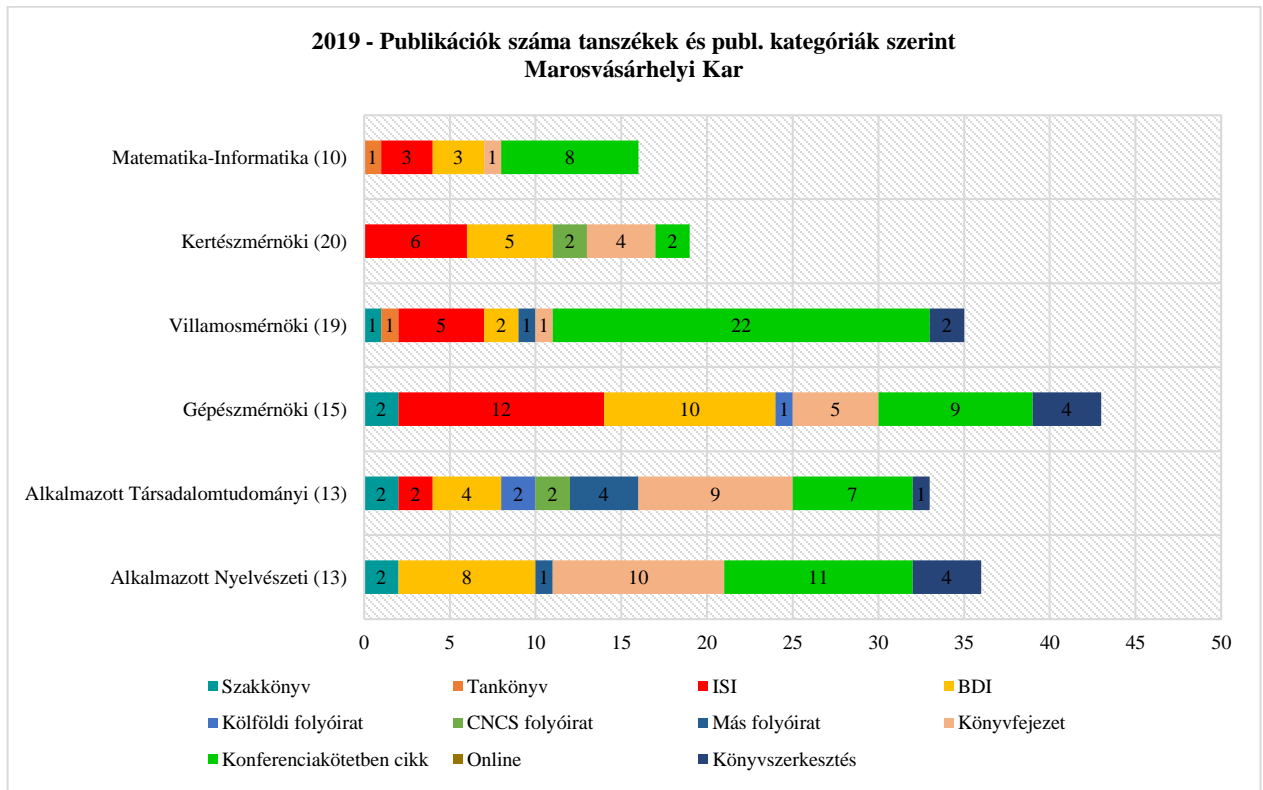
A KPIOR-ba feltöltött adatok összesítése alapján 2019-ben **456 publikációt jegyeztek az egyetem főállású oktatói**, ami **átlagosan 2,23** publikációt jelent egy oktatóra. Ez nagyjából megegyezik a 2018-as átlaggal, amikor 468 tudományos publikációt összesítettünk (2,32 publikáció/oktató).

A jelzett, egy oktatóra számolt publikációs átlag karok szerint a következő átlagokat jelenti: **Csíkszeredai Kar 2,22; Marosvásárhelyi Kar 2,02; Kolozsvári Kar 2,74** és **Tanárképző Intézet 2,75** publikáció egy oktatóra. Az 1–3. ábrák a publikációk megoszlását szemléltetik karonként, tanszékek és publikációs kategóriák szerinti bontásban (zárójelben a főállású oktatók száma az adott tanszékeken). A részletes kari összesítések az 1. melléklet 1–4. táblázatai tartalmazzák.

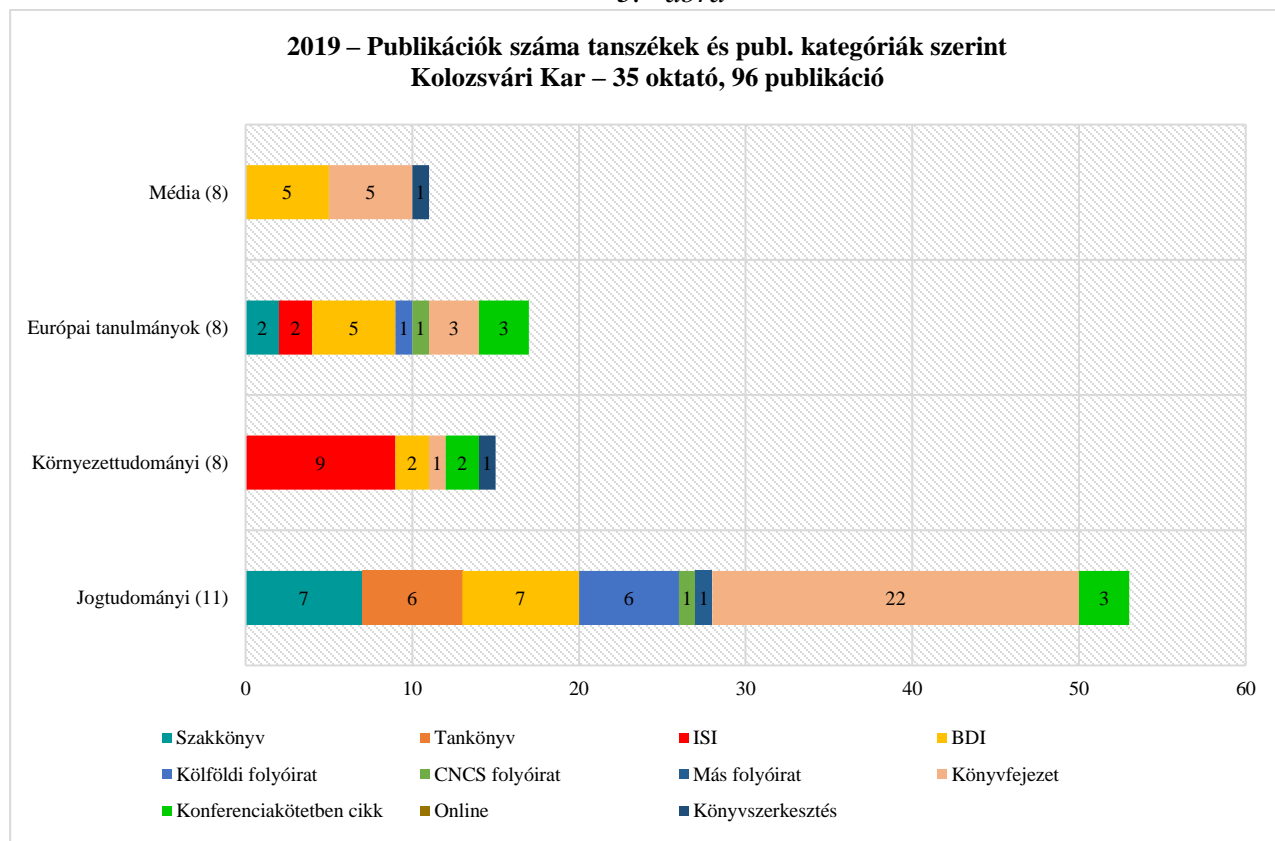
1. ábra

2. ábra

3. ábra

A Tanárképző Intézet 2019-es publikációi a következőképpen oszlanak meg: 2 nemzetközi adatbázisban (BDI) jegyzett cikk: 4 tanulmány/könyvfejezet gyűjteményes kötetben, 1 könyvszerkesztés és 4 cikk különféle konferenciakötetekben megjelent közlemény (összesen 4 oktató, 11 publikáció).

Fontos kiemelni, hogy a tanszékek és karok szerinti összesítés az egyetemi szintű statisztikához képest némileg torzít, tekintve, hogy a tanszéki kimutatások külön-külön több publikációval számolnak, mint az egyetemi szintű. Ez abból adódik, hogy a többszerzős publikációk esetében gyakori, hogy a szerzők a Sapientia EMTE különböző tanszékeiről, illetve külön karokról vannak. Ezeket a publikációkat tanszéki és kari szinten figyelembe veszi a KPIOR nyilvántartási rendszer, egyetemi szinten azonban már kiszűri mint duplumokat. Ezzel a szűréssel 2019-re mindösszesen 435 publikációval számolhatunk, 2020-ra pedig 337 van jelenleg feltöltve. **Ez összesen 772 publikációt jelent a 2019–2020-as időszakra, ami 3,78 publikációs átlagot jelent egy oktatóra.**

A teljes 2019–2020-as időszakra vonatkozó regisztrált adatok megerősítik azt a trendet, ami az előző évek kutatási jelentéseiben már megmutatkozott, nevezetesen az ISI-s és a BDI-s folyóiratokban jegyzett cikkek számának az emelkedését. 2019-re 60, 2020-ra 64 ISI-s folyóiratban közölt cikk van feltöltve a KPIOR nyilvántartási rendszerbe (egyetemi szinten, kiszűrve a duplumokat), ez a BDI-s cikkek esetében 82 (2019-re), illetve 88 (2020-ra). Az elmúlt évek publikációinak számbeli alakulása tehát arra utal, hogy változóban van a „publikálási magatartás”, ami azt jelenti, hogy az oktatók a cikkeiket, tanulmányaikat egyre inkább országosan vagy nemzetközileg jegyzettebb folyóiratoknál/kiadóknál helyezik el, ami fokozatosan egyfajta minőségi (a rangosabb kiadványok

felé irányuló) koncentrálódást eredményez a publikációk szerkezetében. Ez természetesen összefügg egyfelől azzal, hogy az *Acta Universitatis Sapientiae* egyetemi folyóirat sorozatai is számos, a szakterület szempontjából rangos adatbázisban szerepelnek. Az *Informatica*, valamint a *Film and Media Studies* sorozatokban megjelent cikkeket jegyzi a Web of Science, a *Mathematica*, a *Philologica* sorozatokban közölt cikkek pedig szerepelnek a SCImago besorolásokban. Az említett minőségi koncentrálódási trend másfelől a tudományos minősítési pótlék (TMP) bevezetésével függ össze, nevezetesen azzal, hogy az egyetem ösztönzi és anyagilag is elismeri a kiemelkedő tudományos teljesítményt, ami ezt a folyamatot nyilvánvalóan erősíti. A szóban forgó tendenciát alátámasztja, hogy egyetemi összesítés szerint – a KPIOR-adatok alapján, tehát a duplumok kiszűrésével – 2001 és 2020 között 617 ISI-s cikket publikáltak a Sapientia EMTE oktatói, és ennek 38%-a (236) 2017–2020 között jelent meg. Hasonló az arány a BDI-cikkek esetében is: 2001–2020 között 977 BDI-s folyóiratban megjelent cikket jegyeztek az oktatók, s ebből 331 (a cikkek egyharmada) az utóbbi három évben, azaz a 2017–2020-as időszakban jelent meg.

A 2019-ben ISI-folyóiratokban megjelent, a főállású oktatók által jegyzett cikkek részletes kimutatását (60) a 2. melléklet tartalmazza. A 2020-as cikkeket – mivel a listát még nem tekintjük véglegesnek – a következő kutatási jelentésben összesítjük.

A Sapientia EMTE oktatóinak jelenléte a Web of Science-en

A Web of Science adatai alapján a Sapientia EMTE főállású oktatói a 2019–2020-as időszakra mindösszesen 150 cikkel vannak jelen nemzetközileg is jegyzett adatbázisokban, ebből 145 szakcikk és 5 konferenciakiadvány. Megjegyezzük, hogy a 145 cikk között 11 olyan cikk is van a Web of Science oldalán, amelyeket az EMTE volt végzősei, jelenleg többnyire magyarországi egyetemeken tanuló PhD-hallgatók jegyeznek, így a Sapientia EMTE mint második intézmény szerepel ezekben a publikációkban.

A WoS adatok szerint a 2019–2020 közötti időszakban az elmúlt évekhez képest jelentősen megnőtt a Q1-es és D1-es besorolású cikkek száma. Míg a 2018–2019-es kimutatásunk szerint mindösszesen 6 D1-es és 23 Q1-es cikket jegyeztek Sapientia EMTE oktatói, addig **2019–2020-as időszakra már 55 Q1 és D1 cikk található a Web of Science oldalán.** Ebből 2019-ben megjelent 27 (20 Q1 és 7 D1), 2020-ban pedig 28 (10 D1 és 18 Q1). Ez azt jelenti, hogy a 145 ISI cikk közül 55, vagyis ezek több mint egyharmada D1 és Q1 cikk, a SCImago besorolás szerint. D1-es és Q1-es cikkek listáját a 2019–2020-as időszakra a 3. melléklet tartalmazza. A cikkek megoszlását szűkebb tudományterületek szerint az alábbi táblázatban mutatjuk be.

1. táblázat

A Sapientia EMTE főállású oktatóinak cikkei a Web of Science-en Tudományterületi besorolás szerint (2019–2020)

(Results Analysis Table for Web of Science Categories Field, 17 March 2021)

	Tudományterület (Field: Web of Science Categories)	Cikkek száma (Record Count)	Cikkek aránya (% of 145)
1	ENVIRONMENTAL SCIENCES	17	11.33
2	CHEMISTRY MULTIDISCIPLINARY	13	8.66
3	MATHEMATICS APPLIED	9	6.00
4	COMPUTER SCIENCE THEORY METHODS	8	5.33

5	ENGINEERING CHEMICAL	7	4.66
6	GEOSCIENCES MULTIDISCIPLINARY	7	4.66
7	MATERIALS SCIENCE MULTIDISCIPLINARY	6	4.00
8	MATHEMATICS	6	4.00
9	PLANT SCIENCES	6	4.00
10	AGRONOMY	5	3.33
11	ENGINEERING MULTIDISCIPLINARY	5	3.33
12	ENTOMOLOGY	5	3.33
13	ENVIRONMENTAL STUDIES	5	3.33
14	FILM RADIO TELEVISION	5	3.33
15	ECOLOGY	4	2.66
16	GEOGRAPHY	4	2.66
17	LANGUAGE LINGUISTICS	4	2.66
18	LAW	4	2.66
19	MICROBIOLOGY	4	2.66
20	MULTIDISCIPLINARY SCIENCES	4	2.66
21	PHYSICS APPLIED	4	2.66
22	POLYMER SCIENCE	4	2.66
23	BIOCHEMISTRY MOLECULAR BIOLOGY	3	2.00
24	BIODIVERSITY CONSERVATION	3	2.00
25	EVOLUTIONARY BIOLOGY	3	2.00
Összesen besorolt		145	100%
Konferenciakiadványok		5	
Összesen		150	

Noha a fenti tudományterületi besorolásban előfordulhatnak átfedések, a táblázatban bemutatott megoszlás jelenleg irányadónak tekinthető a Sapientia EMTE publikációs jelenlétére a Web of Science-en.

A Sapientia EMTE főállású oktatóinak a nemzetközi adatbázisokban jegyzett publikációi részletes, tudományterületek szerinti eloszlását, valamint az ISI-s cikkek társszerzőinek intézményi hovatartozását a 4a, 4b–5a, 5b. mellékletek részletezik. Fontos kiemelni, hogy míg az előző években a Sapientia EMTE főállású oktatói éves szinten átlagosan a cikkek 10-11%-ában voltak levelező szerzők (corresponding authors), addig 2019–2020-ban ez az arány már több 70%-os.

A tudományos minősítési pótlékra (TMP) vonatkozó kimutatások (2019–2021)

Az elmúlt három évben meghirdetett, az oktatók kiemelkedő tudományos tevékenységének ösztönzését szolgáló tudományos minősítési pótlék (TMP) pályázati rendszerének bevezetése, amellyel az egyetem anyagilag is elismeri tudományos teljesítményt, érezhetően hozzájárult a D1 és Q1-es cikkek számának növekedéséhez.

2019-ben 15, 2020-ban 25, 2021-ben 21 D1-es cikkel pályáztak az oktatók. Q1-es cikkek évek szerint a következőképpen alakultak: 2019-ben 10, 2020-ban 18, 2021-ben 23. Megjegyzendő, hogy ezek egy része 2017-ben, illetve 2018-ban jelent meg, mivel a pályázatokat az előző 3 év tudományos eredményei alapján lehetett benyújtani. A 2a. táblázat D1-es cikkeket, a 2b. táblázat Q1-es cikkek számát szemlélteti karok és oktatói fokozatok szerinti bontásban.

2a. táblázat

**D1-es cikkek száma a tudományos minősítési pótlék pályázataiban évenként,
Karok, valamint oktatói fokozatok szerinti bontásban**

SCImago D1 (2019)		SCImago D1(2020)		SCImago D1 (2021)	
Oktatói fokozat/Kar	Cikkek száma	Kar/Oktatói fokozat	Cikkek száma	Kar/Oktatói fokozat	Cikkek száma
adjunktus					
Csíkszeredai Kar	4	Csíkszeredai Kar		Csíkszeredai Kar	
Kolozsvár Kar	1	adjunktus	6	adjunktus	2
Marosvásárhelyi Kar	2	docens	3	docens	3
adjunktus összesen	7	Csíkszeredai Kar összesen	9	professzor	2
docens		Kolozsvári Kar		Csíkszeredai Kar összesen	7
Csíkszeredai Kar	1	adjunktus	4	Kolozsvári Kar	
Kolozsvári Kar	2	docens	3	adjunktus	8
Marosvásárhelyi Kar	1	Kolozsvári Kar összesen		Kolozsvári Kar összesen	8
docens összesen	4	Marosvásárhelyi Kar		Marosvásárhelyi Kar	
professzor		adjunktus	1	docens	3
Csíkszeredai Kar	2	docens	2	professzor	2
Marosvásárhelyi Kar	2	professzor	6	tanársegéd	1
professzor összesen	4	Marosvásárhelyi Kar össz.	9	Marosvásárhelyi Kar össz.	6
Mindösszesen	15	Mindösszesen	25	Mindösszesen	21

2b. táblázat

**Q1-es cikkek száma a tudományos minősítési pótlék pályázataiban évenként,
karok, valamint oktatói fokozat szerinti bontásban**

SCImago Q1 (2019)		SCImago Q1 (2020)		SCImago Q1 (2021)	
Kar/Oktatói fokozat	Cikkek száma	Kar/Oktatói fokozat	Cikkek száma	Kar/Oktatói fokozat	Cikkek száma
Csíkszeredai Kar		Csíkszeredai Kar		Csíkszeredai Kar	
docens	1	adjunktus	4	adjunktus	4
Csíkszeredai Kar összesen	1	docens	3	docens	4
Kolozsvári Kar		Csíkszeredai Kar össz.	7	Csíkszeredai Kar össz.	8
docens	1	Kolozsvári Kar		Kolozsvári Kar	
Kolozsvári Kar összesen	1	adjunktus	3	adjunktus	1
Marosvásárhelyi Kar		docens	2		2
docens	2	Kolozsvári Kar összesen	5	Kolozsvári Kar össz.	1
professzor	6	Marosvásárhelyi Kar		Marosvásárhelyi Kar	
Marosvásárhelyi Kar össz.	8			tanársegéd	2
Mindösszesen	10	adjunktus	1	adjunktus	5
		docens	2	docens	5
		professzor	3	professzor	2
		Marosvásárhelyi Kar össz.	6	Marosvásárhelyi Kar össz.	14
		Mindösszesen	18	Mindösszesen	23

A Sapientia EMTE oktatóinak jelenléte a Google Scholar Citation rendszerben

Jelenleg a Google Scholar Citation rendszerben a Sapientia EMTE cím alatt 214 oktató és doktorandusz van jelen, ebből 201 főállású, 5 Makovecz és nyugalmazott oktató, 8 meghatározott idejű szerződéssel alkalmazott oktató.

A regisztrált 201 főállású oktató közül 194-nek van legalább 1 idézése, 64 oktató esetében pedig 100 feletti ez a szám. A Google Scholar Citation (<http://www.webometrics.info/en/transparent>) kimutatásai alapján a 201 oktatóra **a teljes Google Scholar-idézés 2021. március 17-én 10 455 volt.** Ez országos szinten a 23. helyet jelenti, világviszonylatban pedig a 2307. helyet (az elmúlt időszakban ez a 2817. hely volt). Megjegyezzük azonban, hogy a Google Scholar Citation rendszer minden idézést mutat, beleértve az ön- és társszerzői idézéseket is, ugyanakkor a Horizon 2020, az ERC (European Research Council), illetve a Magyar Tudományos Akadémia legtöbb pályázata is csak a Web of Science-en megjelenő független idézéseket veszi figyelembe.

3. táblázat

A Sapientia EMTE legidézettebb főállású oktatóinak névsora a Google Scholar Citation rendszerben (2021. március 17-én lekért adatok)

Sor-szám	Az oktató neve	Kar	Tanszék	Google Scholar idézések száma
1	Kilár Ferenc	Csíkszeredai Kar	Biomérnöki	3596
2	Szilágyi László	Marosvásárhelyi Kar	Villamosmérnöki	2155
3	Sándor Zsolt	Csíkszeredai Kar	Üzleti Tudományok	1433
4	Márton Lőrinc	Marosvásárhelyi Kar	Villamosmérnöki	912
5	Ráduly Botond	Csíkszeredai Kar	Biomérnöki	872
6	Pethő Ágnes	Kolozsvári Kar	Média	845
7	Balog Adalbert	Marosvásárhelyi Kar	Kertészmérnöki	697
8	Lefkovits László	Marosvásárhelyi Kar	Villamosmérnöki	658
9	Máthé István	Csíkszeredai Kar	Biomérnöki	518
10	Antal Margit	Marosvásárhelyi Kar	Matematika-Informatika	461
11	Mara Gyöngyvér	Csíkszeredai Kar	Biomérnöki	377
12	Szabó László	Marosvásárhelyi Kar	Villamosmérnöki	374
13	Szép Róbert	Csíkszeredai Kar	Biomérnöki	346
14	Páll László	Csíkszeredai Kar	Gazdaságtudományi	328
15	Bitay Enikő	Marosvásárhelyi Kar	Gépészmérnöki	326
16	Brassai Tihamér	Marosvásárhelyi Kar	Villamosmérnöki	319
17	Dávid László	Marosvásárhelyi Kar	Villamosmérnöki	319
18	Moldován István	Marosvásárhelyi Kar	Villamosmérnöki	287

A Sapientia EMTE főállású oktatóinak jelenléte a ResearchGate-en (2021. március 17-én lekért adatok)

A ResearchGate-en (RG) jelenleg 203 főállású Sapientia EMTE oktató van regisztrálva 1090 publikációval. Az oktatók összesített RG-pontszáma, amit a cikkek száma, illetve azok letöltése és idézettsége szerint számolnak ki, **1345,23, ami átlagosan egy oktatóra 6,62 pont** (ez a pontszám 5,74, illetve 5,21 volt az előző időszakokra). A 10 körüli vagy afeletti RG intézményi átlag

nemzetközileg kiemelkedő, az első 400-as rangsorba tartozó egyetemekre jellemző, ezt azonban sem Romániában, sem Magyarországon egyetlen egyetem sem teljesíti.

Egyéni RG-pontszámok esetében a 20 feletti eredmény jelenti a nemzetközi elismertséget, ami az EU-s pályázatok elbírálásánál is értékes pontszámokat hozhat. Ezt a Sapiientia EMTE 15 főállású oktatója teljesíti (ez a szám 12 volt az előző időszakban): **Ábrahám Beáta, Albert Csilla, Bakó Rozália, Balog Adalbert, Bodor Zsolt, Bitay Enikő, Márton Lőrinc, Máthé István, Mátyás László, Lányi Szabolcs, Ráduly Botond, Szép Róbert, Szabó László, Szilágyi László és Urák István.** További két oktató van nagyon közel a 20-as RG-pontszámhoz (**Bálint János: 19,26,** valamint **Tánczos Szidónia-Katalin: 19,47**).

A Sapiientia EMTE főállású oktatóinak jelenléte az Academia.edu rendszerben

Az Academia.edu rendszerben a 204-ből 200 főállású oktató közleménye érhető el. **A Sapiientia EMTE főállású oktatói által jegyzett teljes közleményszám 961.** A közlemények tanszékek szerinti megoszlása szerint a legtöbb cikket a Média (263) és a Villamosmérnöki tanszékek oktatói (101) jegyzik, ezt követik az Alkalmazott Társadalomtudományok (57), Nemzetközi Kapcsolatok és Európai Tanulmányok (64), Jog (30), Kertész-mérnöki (31), illetve Biomérnöki (24) tanszékek oktatói. Megjegyezzük, hogy az Academia.edu az adatokhoz való a teljes hozzáférést csak bérlet ellenében engedélyezi, ugyanakkor a tudományterületek között is nagyon magas az átfedések aránya. Ebből kifolyólag jelenleg az Academia.edu rendszer nem alkalmas pontos intézményi kimutatásra.

II. Kutatási tevékenység

A Kutatási Programok Intézete (KPI) által finanszírozott kutatások és tudománytámogatási tevékenység

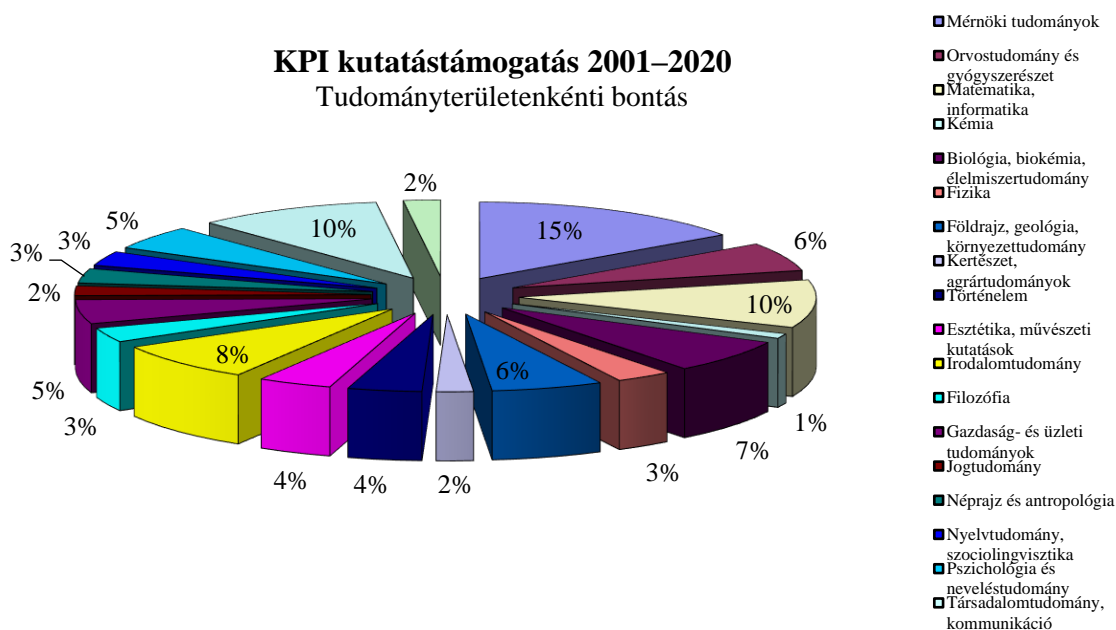
A Kutatási Programok Intézete (KPI) megalapítása óta jelentős szerepet játszik az egyetemi tudományos tevékenység támogatásában, segítve az oktatók előmenetelét, valamint szakmai kapcsolataik erősítését és bővítését. A KPI mint tudományos háttérintézmény 20 éve alakult. Az évforduló kapcsán fontosnak tartjuk az Intézet tudománytámogatási tevékenységének rövid összefoglalását.

A Sapiientia Alapítvány Kuratóriuma 2001/33. sz. határozatával hozta létre a Kutatási Programok Intézetét (KPI) mint önálló jogi személyt. Az Intézet létrehozásának céljai között szerepelt a magyar tannyelvű egyetemi és főiskolai szintű oktatás támogatása a tudományos kutatási tevékenység fejlesztésével. Ennek érdekében jött létre 2001-ben a KPI pályázati rendszer.

2001 és 2020 között az Intézet nyílt pályázati rendszerben (külső, együttműködéses, valamint 2007-től belső kutatási programok finanszírozásával) **471 tudományos kutatási projektet támogatott** a legkülönbözőbb szakterületekről. Ezek között a legnagyobb arányt a műszaki (15%), a matematikai-informatikai (10%), az interdiszciplináris társadalomtudományi (10%), az irodalomtudományi (8%), valamint a biológiai, biokémiai témájú kutatások (8%) tették ki (4. ábra).

4. ábra

KPI kutatástámogatás 2001–2020
Tudományterületenkénti bontás

A KPI a jelzett időszakban mindösszesen **222 személyt** részesített Sapientia doktori ösztöndíjban, segítve őket a tudományos fokozat megszerzésében és ezáltal az oktatói előmenetelben. Az ösztöndíjasok mintegy kétharmada jelenleg a Sapientia EMTE és a Partiumi Keresztény Egyetem (PKE) oktatója, a fennmaradó egyharmad pedig más hazai vagy külföldi egyetemeken dolgozik.

A magyar nyelvű tudományosság segítségét szolgálta a KPI által 2001 és 2006 között működtetett **Vendégtanári Program** is. Ennek célja az volt, hogy a Sapientia EMTE és a PKE keretében elindított szakokhoz, az állami egyetemek mesterszakjaihoz, valamint a csak román nyelven elérhető egyetemi képzésekhez kapcsolódóan magyar nyelvű szakmai előadásokat szervezzen és támogasson. A Kutatási Programok Intézetének finanszírozásával 2001 és 2006 között **226 vendégelőadás/kurzus** lebonyolítására került sor, **150 magyarországi vendégtanár** közreműködésével.

2013-ban az Intézet finanszírozási programot indított, nemzetközi konferenciákon és művészeti rendezvényeken való részvétel támogatására. 2013 és 2020 között az EMTE és a PKE oktatók **390 konferenciárészvételét** támogatta.

A KPI 2019 januárjában hirdette meg az új Egyetemi Kutatási Programot, amelyre kizárólag a Szenátus által akkreditált **kutatóközpontok nyújthatnak be pályázatot, legalább 10 000 eurós költségigénnyel**, ami a KPI kutatásfinanszírozás átszervezését irányozza elő középtávon. Célja olyan magas színvonalú alap- és alkalmazott kutatások lefolytatásához szükséges és minőségi felszereltséggel rendelkező kutatóhelyek kialakítása, amelyeknek a tevékenysége összhangban van az egyetem kutatási stratégiájával. Így a Sapientia Kutatóközpontok jövőbeni rendeltetése, hogy anyagi és szellemi bázist biztosítsanak az egyetem oktatóinak és hallgatóinak tudományos tevékenységhez, kutatási, fejlesztési és innovációs (K+F+I) potenciáljuk révén pedig be tudjanak kapcsolódni hazai és nemzetközi partnerekkel a legkülönbözőbb tudományterületeken zajló kutatásokba. Célkitűzésünk, hogy a Sapientia Kutatóközpontok hozzájáruljanak az egyetem

elismertségéhez, tudományos rangjának emeléséhez, szerepet vállalva a vállalkozói kapacitás bővítésében és a kutatási eredmények társadalmi-gazdasági hasznosulásában egyaránt.

Jelenleg 7, ebben a struktúrában finanszírozott kutatás van folyamatban az Egyetemi Kutatási Program keretében, ezek összértéke **326 000 lej** (4. táblázat). Tekintettel a 2020 márciusában előállt Covid-19 járványügyi helyzetre, a KPI Vezetőtanácsa 2020/5. sz. határozatával a kutatási jelentések és beszámolók leadási határidejét 2020. október 31-ről 2021. május 31-re módosította.

4. táblázat

Folyamatban lévő KPI-kutatások – 2019–2021

	Kutatóközpont /Kutatásvezető	A kutatás címe
1	SOCIO Alkalmazott Társadalomtudományi Kutatóközpont – Csíkszereda / Bakó Rozália	<i>Új fogyasztói gyakorlatok a közösségi hálózatok korában</i>
2	MATINFO Kutatóközpont – Marosvásárhely / Farkas Csaba	<i>Kritikuspontok az analízistől az algebraik</i>
3	BIBIRC Biokémiai és Biotechnológiai Kutatóközpont – Csíkszereda / Máthé István	<i>Harminc közkedvelt székelyföldi ásványvízforrás komplex vizsgálata</i>
4	MATINFO Kutatóközpont – Marosvásárhely / Szilágyi László	<i>Orvosi képek diagnosztikai és terápiás célú szegmentálása multi-atlasz által megsegített eljárással</i>
5	SHBCA Kertészeti, Biológiai és Alkalmazott Kémiai Kutatóközpont Marosvásárhely / Bálint János	<i>A Metarhizium anisopliae entomopatogén gomba hatása az édesburgonya (Ipomoea batatas L.) talajlakó kártevőire, valamint termésmennyiségi és minőségi paramétereire, ellenőrzött termesztési körülmények között</i>
6	Kolozsvár Bálint Jogtudományi Kutatóközpont – Kolozsvár/ Veress Emőd	<i>A Renner / Dermata / Herbák / Clujana bőrgyár jogtörténete. A társaságok és állami vállalatok joga, kelet-közép-európai összehasonlító kontextusban (1911–2018)</i>
7	Film- és Médiatudományi Kutatóközpont – Kolozsvár / Virginás Andrea	<i>Az erdélyi magyar fotó- és mozgókép-művészet az analóg–digitális korszakhatáron</i>

A 2019-ben elindított – az egyetemi kutatóközpontok fejlesztését célzó – KPI kutatástámogatási rendszer konszolidációja és fejlesztése érdekében kidolgoztuk, és jelenleg egyeztetés alatt van a *Kutatóközpontok működési szabályzata*, valamint a *Kutatásetikai szabályzat*. A 2021-es KPI Egyetemi Kutatási Programot már ezeknek a szabályzatoknak az alapján fogjuk meghirdetni.

A KPI kutatásfinanszírozási rendszer hatékonyabb menedzsmentje és bonyolítása szükségessé teszi a támogatások hasznosulásának időnkénti átvilágítását: milyen publikációk születnek, és milyen besorolású folyóiratokban jelennek meg a KPI által támogatott kutatások eredményei, illetve ezek milyen hazai és nemzetközi láthatósággal és elismertséggel rendelkeznek. Ezt a monitorizálást a jövőben három-ötvenként el fogjuk végezni, és kiterjesztjük a konferenciátámogatásokra is.

A Kutatási Programok Intézete 2017–2020 között 23 olyan projektet finanszírozott, amelyeket a Sapientia EMTE oktatói nyertek el az Egyetemi Kutatási Program keretében kiírt pályázaton. Ezek összértéke **585 000 RON**. Noha még nem zárultak le a 2019–2020-as projektek, az ezekből megvalósuló tudományos publikációk előzetes összesítése azt mutatja, hogy **a KPI-kutatások eredményeit bemutató cikke eddig legnagyobb arányban konferenciakiadványokban jelentek meg** (38%), kevesebb a rangos folyóiratokban (ISI – 22%, BDI – 17%) közölt publikáció. Mindezzel együtt a 2019–2020-as kiírás már tartalmazza a nemzetközileg jegyzett folyóiratokban való

publikálás kötelezettségét, és a jövőben a publikációk besorolására vonatkozó elvárásra még nagyobb hangsúlyt fektetünk.

Külső kutatások, kutatói ösztöndíjak

A 2019–2020-as időszakban a Sapientia EMTE főállású oktatóinak 10 nagyobb, az egyetemi adminisztráció közvetítésével zajló külső kutatásuk volt, ezek összértéke a teljes futamidőre mindösszesen **1 835 491 lej** (5. táblázat).

5. Táblázat

Folyamatban lévő külső kutatások, amelyek lebonyolítása az egyetemi adminisztráció közvetítésével történik – 2019–2021

	A kutatás megnevezése / Támogató / Kutatásvezető	Futamidő
1	<i>IM felügyelete alá tartozó szervezetek és szakmai programok támogatása / Igazságügyi Minisztérium, Magyarország / Veress Emőd</i>	2020–2021
2	<i>Collegium 48 – Jogász-tehetség gondozási és - hagyományápolási pilot program / Igazságügyi Minisztérium, Magyarország / Veress Emőd</i>	2020–2021
3	CEPIL - JUST-AG-2017/JUST-AG-2017 / Európai Bizottság / Veress Emőd	2019–2021
4	forRMAtion nr. 2019 HU01-KA203-061233 – <i>Innovative and smart module For potential Research Managers and Administrators in higher educaTION / Erasmus+ / Szenkovics Dezső</i>	2019–2022
5	<i>Linguistic Assertiveness for Minority Language</i> , nr. proiect 2019-1-ES01-KA204-064957 / Erasmus+ / Toró Tibor	2019–2021
6	EUSecure nr. 2020 HU01-KA203-078719 - <i>Interdisciplinary Training on EU Security, Resilience and Sustainability - A Simulation Supported Massive Open Online Course (EUSecure) / Erasmus+ / Tonk Márton</i>	2020–2023
7	<i>Analysis, signal processing and data mining of the long term local field potential recordings from control and various neurological and psychiatric disorder model mice</i> , carried out in Dr. Mody's (project PI) laboratory at UCLA. / UCLA Los Angeles / Molnár Laszló	2019–2022
8	2018-1-HR01-KA204-047430- <i>Cultural knowledge and language competences as a means to develop the 21st century skills / Erasmus+ Turisticka I Ugostiteljska Skola Dubrovnik, Zupska, Dubrovnik, Croatia / Ajtony Zsuzsa</i>	2018–2020
9	2018-1-HU01-KA203-047766 – <i>iFEMPOWER-Interactive and mentorship based FEMale emPOWERment in tehe field of entrepreneurship / Erasmus+ HETFKA Kutatóintezet / Gergely Orsolya, Lázár Ede</i>	2018– 2021
10	<i>Subgrant agreement 20-009- Ingeniuos Science shops to promote Participatory Innovation, Research and Equity in Science /Fundacio Privada Institut de recerca de la Sida-Caixa / Bodor Zsolt</i>	2020

A szóban forgó időszakban oktatóink további **54 egyéb külső kutatási projektben** vettek/vesznek részt (kutatásvezetőként vagy csoporttagként), vagy részesültek valamilyen kutatói ösztöndíjban. Ez utóbbiak túlnyomó része (közel 80%-a) azonban magyarországi intézmények finanszírozásával zajlik/zajlott (6. melléklet).

Célunk, hogy a jövőben a Sapientia Kutatóközpontok, valamint az egyetem oktatói minél több országos, regionális vagy nemzetközi kutatásban vegyenek részt, partnerségben más egyetemekkel,

kutatóintézetekkel, vállalkozásokkal, önkormányzatokkal, civilszervezetekkel. A magyarországi támogatási lehetőségek mellett fontosnak tarjuk, hogy bővüljenek a kutatásokra használható források a különféle országos, nemzetközi pályázatokban való részvétel által.

III. Tudományos diákköri konferenciákon való részvétel és eredmények

A tudományos kutatói tevékenységhez kapcsolódóan a Sapientia EMTE oktatói jelentős tevékenységet fejtenek ki a tudományos diákköri konferenciák megszervezésében, valamint a hallgatók felkészítésében.

A Sapientia EMTE – a Covid-19 járványhelyzet miatt – 2020-ban online formában szervezte meg a Műszaki ETDK konferenciát, valamint a Humán és Társadalomtudományi Kari TDK konferenciát Marosvásárhelyen. A csíkszeredai, kolozsvári és marosvásárhelyi kari (ez utóbbi második alkalommal is megszervezésre került), valamint az Agrártudományi ETDK konferenciák novemberben kerültek megszervezésre.

A Műszaki ETDK konferenciát a szokásos módon a Temesvári Magyar Diákszervezet (TMD), a Sapientia EMTE Marosvásárhelyi Karának Hallgatói Önkormányzata (msHÖK), valamint a Sapientia EMTE Marosvásárhelyi Kara szervezte. Az Agrártudományi ETDK-ra a Csíkszeredai Karon került sor.

Fontos eredmény, hogy 2020-ban a Sapientia EMTE teljes hallgatói létszámának 6%-a, a végzős hallgatóknak pedig 30%-a vett részt dolgozattal a TDK konferenciákon.

A 2020-ban megrendezésre került ETDK konferenciákon a Sapientia EMTE részéről 30 hallgató 33 dolgozattal vett részt, és ezek közül 12 dolgozat kapott OTDK-jelölést (6. táblázat).

A kari TDK konferenciákon 94 hallgató vett részt összesen 91 dolgozattal, ebből 39 dolgozat kapott OTDK-jelölést humán- és reáلتudományok szakterületén (7. táblázat).

A 2020-as Tudományos Diákköri Konferenciák eredményeit tagozatok szerinti bontásban az A1. és A2. mellékletek tartalmazzák.

6. táblázat

Sapientia EMTE-hallgatók száma és eredmények az ETDK konferenciákon – 2020

ETDK – 2020	Tagozatok száma	EMTE-hallgatók száma	Dolgozatok száma	Témavezetők száma	I díj	II díj	III díj	Egyéb díj
Agrártudományi szekció	1	6	5	5	1	1	1	1
Műszaki tudományok szekció	5	27	25	21	3	4	3	3
ETDK összesen	6	33	30	26	4	5	4	4

OTD- jelölések: Műszaki tudományok szekció 10, Agrártudományi szekció 2 – összesen 12.

7. táblázat

Sapientia EMTE-hallgatók és eredmények a Kari TDK konferenciákon – 2020

Kari TDK – 2020	Tagozatok száma	EMTE-hallgatók száma	Dolgozatok száma	Témavezetők száma	I. díj	II. díj	III. díj	Egyéb díj
Marosvásárhely	4	39	39	13	7	5	3	7
Kolozsvár	5	20	20	15	5	5	4	2
Csíkszereda	5	32	29	24	6	5	4	4
<i>Partiumi TDK</i>		3	3	2	1	1	0	0
Kari TDK összesen	14	94	91	54	19	16	11	13

OTDK-jelölések: Marosvásárhelyi Kar 18, Kolozsvári Kar 9, Csíkszeredai Kar 10, PKE 2 – összesen 39.

2020-ban tehát 51 hallgató kapott nevezést a 2021-ben megszervezendő OTDK konferenciákra. A 2019–2020-as időszakra vonatkozóan kiemelkedő eredménynek számít ugyanakkor, hogy összesen 104 Sapientia EMTE-hallgató kapott OTDK-nevezést, ami több mint háromszorosa az eddigi legmagasabb nevezésnek. Az OTDK szakmai bizottságaiban jelenleg 11 oktató vesz aktívan részt: **Bálint János** – Agrártudományi Szakbizottság, **Sztranyiczki Szilárd** – Állam- és Jogtudományi Szakbizottság, **Máthé István** – Biológia Szakbizottság, **Mara Gyöngyvér** és **Poszet Szilárd** – Fizika, Földtudományok és Matematika Szakbizottság, **Prohászka-Rád Boróka** – Humántudományok Szakbizottság, **Antal Margit** – Informatika Szakbizottság, **György Otília** és **Nagy Benedek** – Közgazdaságtudományi Szakbizottság, **Papp Sándor** – Műszaki Szakbizottság, **Tonk Márton** – Társadalomtudományi Szakbizottság.

IV. A Sapientia EMTE oktatóinak nemzetközi tudományos konferenciákon és művészeti rendezvényeken való részvétele

A 2019–2020-as időszakban a tudományos konferenciákon, illetve művészeti rendezvényeken való részvételt is nagymértékben korlátozta a Covid-19 járványhelyzet.

A KPI Tudományos Tanácsa 2020. március 6-i ülésén 31 EMTE-oktatónak ítélte meg támogatást nemzetközi konferenciákon és művészeti rendezvényeken való részvétel támogatására 57650 lej értékben. A járvány azonban az esetek túlnyomó részében megakadályozta a konferenciák megszervezését, illetve az azokon való személyes részvételt, így ezek legnagyobb részét a 2021–2022-es időszakra halasztották.

Míg **2019-re 343 tudományos konferencián való részvételt** összesítettünk, amelyeken a Sapientia EMTE oktatói előadással vagy poszterrel vettek részt (ennek több mint háromnegyede (252) volt nemzetközi és közel egynegyede (91) országos vagy helyi tudományos rendezvény), addig **2020-ban mindössze 167 részvételt** regisztráltunk, amelyek túlnyomó többsége **online** került megrendezésre. Ebből 103 volt nemzetközi és 64 országos vagy helyi tudományos rendezvény. Hasonlóképpen a művészeti rendezvények is a virtuális térben kerültek megrendezésre: a Média Tanszék oktatói 10 ilyen rendezvényen vettek részt, amelyből 2 volt nemzetközi, 8 pedig országos jelentőségű művészeti fesztivál vagy kiállítás (7. melléklet).

2019-ben 55 olyan tudományos rendezvényre került sor, amelyet **az egyetem tanszékei a helyszíneken szerveztek**, önálló szervezőként vagy más tudományos intézetekkel partnerségben. Ebből a Csíkszeredai Kar 13 (4 nemzetközi, 3 országos, 6 helyi), a Marosvásárhelyi Kar 12 (9 nemzetközi, 3 helyi), a Kolozsvári Kar pedig 30 (17 nemzetközi, 8 országos, 5 helyi jelentőségű) rendezvényt szervezett. Ehhez képest **2020-ban 15 ilyen rendezvényt** összesítettünk (Csíkszeredai Kar – 3, Marosvásárhelyi Kar – 5, Kolozsvári Kar 7), ezek mindegyike online formában zajlott. A tudományos és művészeti rendezvények részletes kimutatását az B. melléklet tartalmazza.

V. Szakmai díjak, kitüntetések – 2020¹

2020-ban szakmai elismerésben 11 sapieniás oktató részesült. Az oktatók nevét, a díj és az adományozó megnevezését az alábbi táblázatban mutatjuk be.

8. táblázat

Szakmai díjak, kitüntetések 2020-ban

A díjazott oktató neve/A díj elnevezése/Az adományozó/Helyszín és időpont	
1.	Kilár Ferenc , <i>Akadémiai Díj</i> , Magyar Tudományos Akadémia, 2020
2.	Csapó János , <i>Életfa emléklakett bronz fokozat</i> , Magyarország Agrárminisztere, 2020
3.	Felméri Cecília , a zsűri <i>Különdíja</i> , Varsói Filmfesztivál, 2020. október 23. Felméri Cecília , a zsűri <i>Különdíja</i> , Thessaloniki Filmfesztivál, 2020. november 5–15.
4.	Suciu Sorin , a zsűri <i>Különdíja</i> esszé kategóriában, ActiveNews, 2020. november 1.
5.	Bakos Levente , <i>legjobb doktori dolgozat 2019-ben</i> , Sociatatea Academică de Management din România, Bukarest, 2020
6.	Bálint János , <i>Szelényi Gusztáv-emlékérem</i> , Szelényi Gusztáv Emlékalapítvány Kuratóriuma, 2020
7.	Kása Zoltán , <i>A Tudományközvetítés és Tudományos Bíráló Díja</i> , Kolozsvári Akadémiai Bizottság, 2020
8.	Farkas Csaba , MTA fiatal kutatói <i>Arany János-díj</i> , Magyar Tudományos Akadémia, Budapest, 2020
9.	Szilágyi László <i>Bolyai+</i> Felsőoktatási Fiatal Oktatói és Kutatói Ösztöndíj, Innovációs és Technológiai Minisztérium, Budapest, 2020
10.	Veress Emőd , <i>Elismerő oklevél</i> , Magyarország Igazságügyi Minisztere, Budapest, 2020
11.	Tódor Imre , <i>Apáczai-díj</i> , Romániai Magyar Pedagógusok Szövetsége, Csíkszereda, 2020

VI. A Scientia Kiadó tevékenysége

2019–2020-ban a Scientia Kiadó mindösszesen 20 könyvet, 36 Acta-lapszámot, valamint 4 *Erdélyi Jogélet*-lapszámot jelentett meg. Ez mindösszesen **60 kiadványt** jelent a jelzett időszakra. (A 2019–2020-as évszámmal megjelent könyvek jegyzékét az 8. melléklet tartalmazza.)

A 2020-as évet a Kiadó – a Covid-19 járványhelyzet ellenére – az egyik legeredményesebb évnek könyvelheti el. Eredményeink közül kiemeljük:

- Megjelent a Scientia Kiadónál a 250. könyv, valamint az *Acta Univeristatis Sapientiae* folyóirat 200. lapszáma.

¹ A 2019-es szabadalmakat és szakmai díjakat a 2018–2019-es kutatási jelentés tartalmazza.

- Megjelent az *Erdélyi Jogélet* c. folyóirat első évfolyama. A Kiadó és a CEEOL (Central and Eastern European Online Library) közötti szerződésnek köszönhetően a folyóirat már be is került a CEEOL adatbázisba.
- Szerződést kötöttünk a kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtárral (BCU) DOI-számok igénylésére, intézményi azonosítóval. Ez lehetőséget nyújt egyetemi kiadványok, gyűjteményes kötetek cikkeinek, tanulmányainak DOI-számmal való ellátására a továbbiak során.
- A Kiadó megkapta az akkreditációt filológia szakterületre CNCS B minősítéssel a 2021–2024 közötti időszakra.
- Az *Acta Universitatis Sapientiae* Szerkesztőbizottságának kezdeményezésére folyamatban van Online Manuscript Submission System (AUS–OMSSYS), platform fejlesztése, amely lehetőséget nyújt a cikkek benyújtásának, lektoráltatásának, szerkesztésének könnyű, korszerű és áttekinthető kezelésére, ellenőrzésére és menedzsmentjére.
- Elkészült a folyóirat szerzői jogokra vonatkozó szabályzata, a Jogtudományi Tanszék oktatóinak segítségével (Vallasek Magdolna, Kokoly Zsolt).
- Elkezdődtek az egyeztetések a SCIOLA publikációs felület létrehozásáról.
- Az *Acta Universitatis Sapientiae* folyóirat sorozatainak az előző évfolyamokból raktáron fennmaradt nyomtatott lapszámait eljuttattuk a tanszékekhez. Ezt a szerkesztők/szerzők a lap népszerűsítésére, illetve protokollcélra használhatják. A sorozatok 2020-tól 30-50-es példányszámban digitális nyomdai technikával jelennek meg, így a köteles és a szerzői példányok kiküldése után minimális lapszám marad raktáron.

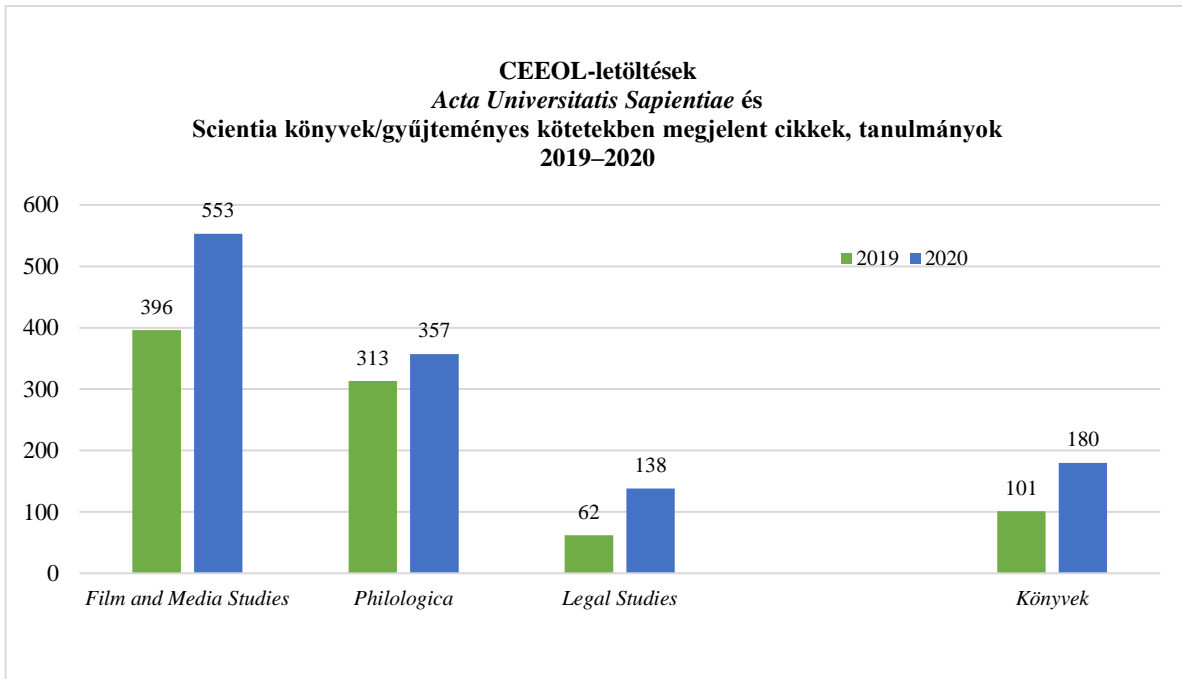
A Scientia-kiadványok (könyvek és folyóiratok) online felületeken – MTA REAL, CEEOL, SCIENDO. A letöltési adatok alakulása

Az MTA Könyvtár és Információs Központtal való együttműködésnek köszönhetően 2019 őszétől mindösszesen 36 Scientia-könyv került fel az MTA REAL Repozitóriumának honlapjára. Ezek az elektronikusan elérhető tankönyvek, jegyzetek, szakkönyvek jelentős segítséget jelentettek oktatóinknak a Covid-19 járványidőszak ideje alatt az online oktatásban. Egyelőre a REAL-letöltésekről nincsenek adataink, reméljük azonban, hogy a jövő évtől ezekről is lesznek statisztikák.

A 2017-es szerződéskötést követően összesen 49 könyvet töltöttünk fel a CEEOL (Central and Eastern European Online Library) platformra, amely az Oktatási Minisztérium által is elismert adatbázis. Ugyanettől a dátumtól érhető el 3 Acta-sorozat (*Philologica, Film and Media Studies, Legal Studies*), 2020 júliusától pedig további 3 sorozat, a *Social Analysis, a Communicatio, a European and Regional Studies*, illetve 2020 októberétől már az *Erdélyi Jogélet* is. A 2019–2020-as CEEOL letöltési adatokat (könyvek, régebben felkerült Acta-sorozatok) az 5. ábra szemlélteti.

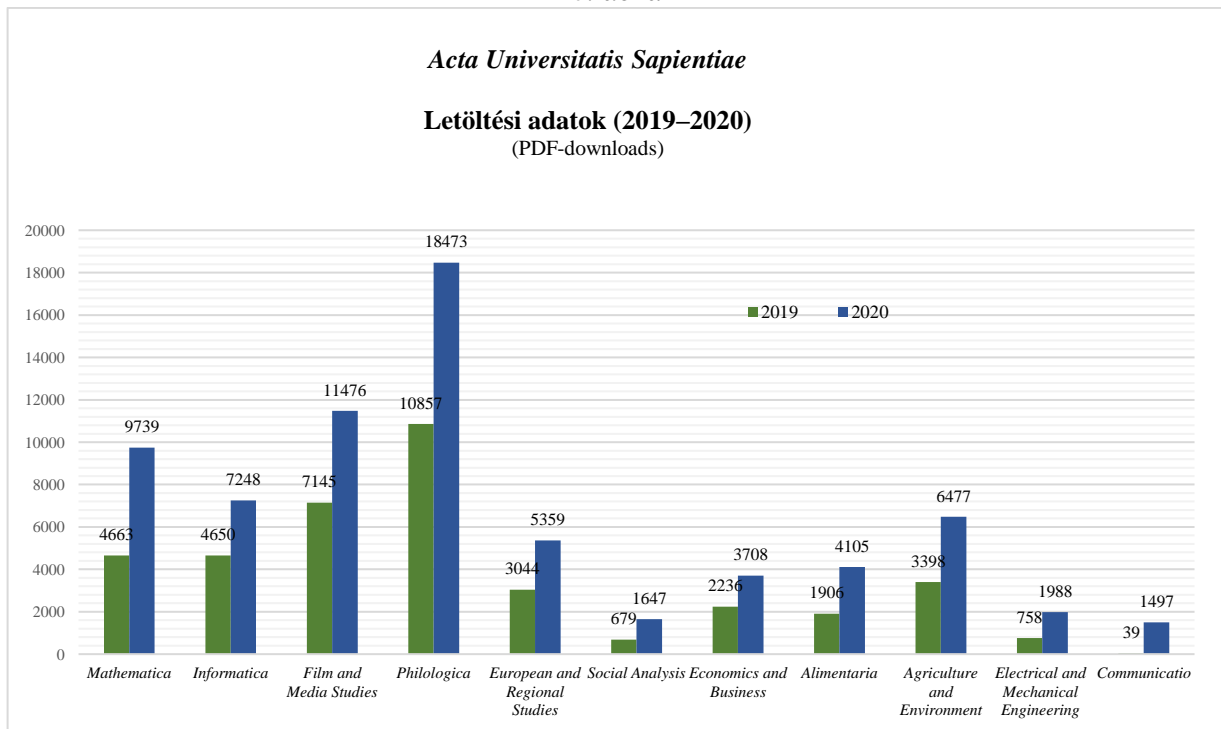

5. ábra

Az *Acta Universitatis Sapientiae* egyetemi folyóirat letöltéseit a Sciendótól kapott kimutatások alapján (Annual Review Reports) az alábbi ábrán mutatjuk be.

6. ábra

Az ábra a 2019-es és a 2020-as adatok összehasonlítását szemlélteti, az eddigi összes .pdf-letöltést véve alapul. A növekedés mellett megfigyelhető, hogy a letöltések számának alakulása összefügg a sorozatok nemzetközi jegyzettségével. Fontos azonban, hogy az adatokat a sorozatok cikkszámaihoz is viszonyítsuk. A *Philologica* például évi 3 lapszámmal, átlagban 26-28 cikkel, a *Film and Media Studies* ugyancsak átlagban évi két lapszámmal és 22-24 cikkel, a *Mathematica*, az *Informatica* és az *European and Regional Studies* pedig évi két lapszámmal és 14-18 cikkel jelenik meg. A többi sorozatnak évi egy lapszáma van, és átlagosan 6-10 közötti cikkszámmal jelennek meg.

2018 óta az egyetemi folyóiratot – a DeGruyter Open átszervezését követően – a Sciendo céggel közösen jelentetjük meg. Azt terveztük, hogy az együttműködési szerződésünket 2021-től kiegészítjük a *Legal Studies* (LS) sorozattal, amely eddig ebből a megállapodásból kimaradt, abból kifolyólag, hogy egyik lapszáma román–magyar kétnyelvű volt.

Mivel a 2019-es évtől kezdődően a LS mindkét lapszáma angol nyelven jelenik meg, azzal számoltunk, hogy a Sciendo révén nagyobb esélye lesz a szakterület szempontjából releváns adatbázisokba bekerülni. Tekintettel arra, hogy az eredmények a szakterületileg releváns adatbázisokba való bekerülést illetően egyelőre szerények, a LS sorozatszerkesztősséggel egyeztetve az a döntés született, hogy a DOI-számokat a kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtártól (BCU) kérvényezzük, és első körben önállóan próbálunk meg pályázni a célzott adatbázisokhoz.

Ugyanakkor, a Sciendóval való együttműködés eredményességét követve és mérlegelve, továbbra is napirenden tartjuk, hogy távlatilag más nemzetközi partnert keressünk a lap OA kiadásához/terjesztéséhez/külső menedzsmentjéhez. Kétségtelen azonban, hogy a folyóirat jelenlegi nemzetközi jegyzettségéhez meghatározó módon hozzájárult, hogy 2013-ban szerződést kötöttünk a Versita/DeGruyter Open (DGO) Kiadóval. Eddigi tapasztalataink, illetve az OA globális kiadói és piaci terjeszkedés gyorsasága egyaránt azt mutatja, hogy az egyetemi folyóirat számára a nemzetközi partnerekkel való együttműködés a nemzetközi láthatóság növelése és a legrangosabb adatbázisokba való bekerülés szempontjából elengedhetetlen.

A Scientia Kiadó 2015 óta hirdet nyílt pályázatot tudomány-, technika, művészet- és irodalomtörténeti munkák megjelentetésére. A meghirdetés óta mindösszesen 33 pályázat érkezett a Kiadóhoz, évente 3-6, a legtöbb 2018-ban, amikor 10 kéziratot kaptunk. A sorozatban azonban eddig mindössze 6 kiadványt jelentettünk meg. Ennek oka, hogy a beérkezett pályázatok tematikája, előkészítettsége és színvonala egyaránt rendkívül heterogén volt. A 2019-es kiírásra érkezett pályázatokból a Kiadói Tanács egyet, a 2020-as pályázatokból pedig egyet sem fogadott be. Ez indokolta, hogy a Kiadói Tanács januári 9-i ülésén napirendre tűzte a pályázat újragondolását. Megállapodás született arról, hogy a nyílt könyvkiadási pályázatra szüksége van a Kiadónak, tekintve, hogy így tehet szert nagyobb ismertségre és elismertségre a magyar nyelvű tudományos könyvpiacra, ezekkel a kiadványokkal ugyanis a hazai és nemzetközi könyvvásárokon esélyesebb lehet, mint ha kizárólag csak egyetemi kiadványokkal (szakkönyvek, tankönyvek, jegyzetek, konferenciakötetek) jelentkezik. Az új pályázat tematikájáról jelenleg még egyeztetések folynak a Kiadói Tanácsban.

VII. A Sapientia EMTE hazai és nemzetközi láthatósága és rangsorolása

A Webometrics (<http://www.webometrics.info/en>) a világ egyetemeinek a rangsorát minden év januárban és júliusban teszi közzé. A Sapientia EMTE-re vonatkozó besorolás a 2021. januári adatok alapján történt, ami a 2020-as statisztikákra épül.

A Webometrics 2021-ben világszinten valamivel több mint 30 000 egyetemet és főiskolát vizsgált és rangsorolt három paraméter és azokon belül több kritérium szerint. Az előző években 4 paramétert használtak, 2021-ben azonban törölték az egyetemek láthatóságára vonatkozó mutatót (Presence Rank – 5%), amelyet a honlapon megjelenő adatok alapján a Google keresőben megjelenő adatok alapján számoltak ki. Ez beépült a kiválósági mutatóba (Excellence Rank), így ez nagyobb súlyt kapott, azaz az addigi 35%-ról 40%-ra emelkedett.

Romániában 2021 januárjában összesen 102 felsőoktatási intézményt rangsoroltak. Minden intézmény esetében nemzetközi, regionális, valamint országos szinten lehet szűrni az adatokat, az alábbi fő szempontok szerint:

1. az egyetem honlapjára, azon belül minden menüre és almenüre kapott külső keresések száma (Visibility Rank – 50%)
2. az egyetem oktatóinak közleményeire kapott átlagos idézések száma (Transparency vagy Openness Rank – 10%)
3. az egyetem oktatóinak a legrangosabb lapokban (SCImago Ranking Q1, azon belül is kiemelten a D1 kategóriában) közölt cikkeinek száma, melyben az adott intézmény oktatói levelező szerzők (corresponding authors) – Excellence Rank – 40%

A Sapientia EMTE a fenti besorolások szerint 2021 januárjában világviszonylatban a 3278. helyen szerepelt (2020 januárjában az 5221. helyen volt, míg 2019-ben az 5631. helyet foglalta el). Ez nagyon jó eredménynek számít, hiszen közel 2000 hellyel jobb pozíciót jelent, mint az előző években.

A regionális besorolások alapján a Sapientia EMTE az Európai Unióban a 680. (2020-ban az 1355., 2019-ben az 1591. helyet foglalta el), Közép-Kelet-Európában a 251., míg Romániában a 26. helyen áll (2020-ban a 38., 2019-ben pedig a 36. helyen volt).

Megállapítható, hogy a Sapientia EMTE 2020-ban világviszonylatban **1941 helyet, Európában 675 helyet, Romániában pedig 20 helyet javított**. Ha a közép- és kelet-európai egyetemek besorolását nézzük, fontos előrelépésként könyveljük el, hogy a Sapientia EMTE először került be az első 300-as listába, regionális szinten (251. hely).

A besorolási paramétereket külön-külön vizsgálva az adatok azt mutatják, hogy a Sapientia EMTE országos viszonylatban az alábbi helyezéseket érte el:

1. Impakt Rank (50%) 2021 januárjában 22. hely (2020 januárjában szintén 22. hely) Romániában
2. Transparency vagy Openness Rank (10%) 2021 januárjában 23. hely (2020 januárjában a 25. hely) Romániában.
3. Excellence Rank (40%) 2021 januárjában 27. hely (2020 januárjában 99. hely) Romániában.

7. ábra

A Sapientia EMTE nemzetközi és regionális besorolása 2021 januárjában

1. Central & Eastern Europe							
Ranking ▲	World Ranking	University	Det.	Country	Impact	Openness	Excellence
251	3278	Sapientia Hungarian University of Transylvania			5888	2302	3853
2. Europe							
Ranking ▲	World Ranking	University	Det.	Country	Impact	Openness	Excellence
1060	3278	Sapientia Hungarian University of Transylvania			5888	2302	3853
3. European Union							
Ranking ▲	World Ranking	University	Det.	Country	Impact	Openness	Excellence
675	3278	Sapientia Hungarian University of Transylvania			5888	2302	3853

8. ábra

A Sapientia EMTE romániai helyezése 2021 januárjában

<http://www.webometrics.info/en/Europe/Romania>

RO Rank	World Rank	University	Impact Rank*	Openness Rank*	Excellence Rank*	
15	2305	University of Medicine and Pharmacy Gr T Popa		8586	1138	1869
16	2346	University Lucian Blaga of Sibiu		3673	1601	3068
17	2384	University of Oradea		5328	1772	2517
18	2412	University of Agricultural Sciences and Veterinary Medicine Cluj Napoca		6314	1229	2489
19	2424	(1) University of Medicine and Pharmacy Victor Babes Timisoara		8578	2012	1804
20	2887	University Oil Gas Ploiesti		3281	2617	3959
21	2930	University of Medicine and Pharmacy Craiova		10981	2003	2193
22	3013	University Ovidius		6126	1865	3431
23	3037	University of Medicine, Pharmacy, Sciences and Technology George Emil		8027	2336	2880

24	3210	University of Pitesti		8279	2283	3134
25	3245	University Stefan Cel Mare of Suceava		4156	5963	2546
26	3278	Sapientia Hungarian University of Transylvania		5888	2302	3853
27	3485	Spiru Haret University		5537	3376	3996
28	3496	University Aurel Vlaicu Arad		8177	2979	3473
29	3689	University of Bacau		7822	2457	4058
30	3716	University Valachia Targoviste		8289	2404	4032
31	3812	University of Agricultural Sciences and Veterinary Medicine Bucharest		7391	3409	4058
32	4402	Banat University of Agricultural Sciences Timisoara		8712	2189	5006
33	4616	1 December 1918 University		6523	3275	5342
34	4651	University Titu Maiorescu		11472	5703	3517
35	4748	University of Petrosani		8649	3051	5272
36	4899	University Constantin Brancusi of Targu-Jiu		1395	3595	6683
37	4938	Christian University Dimitrie Cantemir		9110	5963	4299
38	5145	Military Technical Academy		11248	3689	5272
39	5155	Ion Mincu University of Architecture and Urbanism Bucharest		8460	4878	5342
40	5339	Technical University of Civil Engineering of Bucharest		8298	5963	5006

Az UniRANK (<https://www.4icu.org/ro/universities/>) adatai szerint a Sapientia EMTE Romániában a 20. helyet, a magánegyetemek között az 1. helyet, a kolozsvári egyetemek rangsorában pedig a 4. helyet foglalja el.

A közösségi médiában Romániában a Sapientia EMTE a Facebookon a 26. legkedveltebb, a Youtube-on a 7., azonban nincs jelen a Twitteren, és kevésbé ismert az Instagramon (míg például a Spiru Haret ezeken az elsők között szerepel). Tekintve, hogy ezek a közösségi oldalak a jelenlegi, valamint a jövőbeni hallgatóknak nagyon fontos tájékoztatói forrást jelentenek, a jövőben nagyobb hangsúlyt fektetünk azokra a célzott tartalmakra, amelyek megfelelően formában tájékoztatják a fiatalokat a szakkínálatáról, illetve egyetemen zajló eseményekről.

VIII. Összefoglalás

A jelentésben bemutatott adatok alapján megállapíthatjuk, hogy a 2019–2020-as időszakra vonatkozóan a Sapientia EMTE jelentős megvalósításokat könyvelhet el. Ezeket az alábbi három területre vonatkoztatva összegezzük: (1.) a tudományos publikációknak a nemzetközileg rangos kiadványok irányába való koncentrálódása; (2.) a kutatással és a publikálással kapcsolatos új szabályzatok kidolgozása; (3.) előrelépések az informatikai fejlesztések terén.

(1.) Fontos eredmény a tudományos publikációk minőségi, nemzetközileg elismert szaklapokban való koncentrálódásának a beindulása, amit a KPIOR nyilvántartási rendszerbe feltöltött adatok, a Web of Science-en való publikációs jelenlét, a Q1-es és D1-es cikkek számának növekedése, az idézettségi mutatók alakulása, valamint az RG-pontszámok egyaránt alátámasztanak. Ez a minőségi

publikációk irányába történő koncentrálódási tendencia egyértelműen megmutatkozik az egyetem nemzetközi, regionális és országos szintű, 2019–2020-ban elért besorolásában, ahol lényeges előrelépés következett be. Az országos 26. hely, a romániai magánegyetemek között elfoglalt 1. helyezés, valamint az, hogy a közép-kelet-európai régióban a Sapientia EMTE gyakorlatilag az első negyedbe sorolható (251. hely), megelőzve romániai és magyarországi állami egyetemeket, kiemelkedő teljesítménynek számít az intézmény alapításának 20. évfordulóján.

Megállapítjuk ugyanakkor, hogy a 2017–2018-as kutatási jelentésben jelzett hiányosságok és lemaradások korrigálásra tett intézkedéseink hatékonynak bizonyultak. Ezek között említjük: a tudományos minősítési pótlék bevezetését a kiváló tudományos teljesítményért, az Egyetemi Kutatási Program támogatásainak a kutatóközpontokhoz való átirányítását, amely a kutatások színvonalának emelését magasabb értékű finanszírozással (10 000 euró), valamint szigorú publikációs kötelezettségek révén kívánja elősegíteni. Idesorolható továbbá, hogy az egyetem a Springer Kiadó összes lapjában díjmentesen biztosítja a közlést, 10 támogatást oszt ki évente habilitációs eljárási díjak térítésére, illetve hogy a Kutatási Programok Intézete évente kétszer hirdet pályázatot rangos, nemzetközi konferenciákon való részvétel finanszírozására. Jelentős figyelmet fordítottunk az *Acta Universitatis Sapientiae* rendszeres megjelenésére, elősegítendő a sorozatok újabb nemzetközi adatbázisokba való bekerülését. Akkreditáltattuk a Scientia Kiadót Filológia szakterületre CNCS B minősítéssel, és a könyvkiadási nyílt pályázat újragondolásával a társadalomtudományok területén való CNCS-besorolás megszerzésének esélyeit kívánjuk növelni.

(2.) Fontos előrelépések történtek az egyetem keretében zajló kutatási, valamint a Scientia Kiadóhoz köthető publikációs tevékenységgel kapcsolatos szabályzatok kidolgozásában és aktualizálásában. A 2019–2020-as időszakban több ilyen szabályzat készült el, vagy van jelenleg egyeztetés alatt: *A kutatóközpontok működésének szabályzata*, a *Kutatásetikai Szabályzat*, a *Scientia Kiadó működési, publikálási és terjesztési szabályzata*, az *Acta Universitatis Sapientiae publikálási és terjesztési szabályzata*, valamint az *Acta Universitatis Sapientiae szerzői jogi szabályzata*. Mindezek nemcsak a kutatási és publikálási folyamatok megújítását szolgálják, hanem rögzített támpontokat kínálnak ezeknek a tevékenységeknek a magasabb szintű, szakszerűbb bonyolításához és menedzsmentjéhez is.

(3.) Ugyanezt a célt szolgálják a már elindított informatikai fejlesztések. Tárgyalások folynak a következő platformok létrehozásáról:

- az Acta Universitatis Sapientiae Online Manuscript Submission System (AUS-OMSSYS), amely megkönnyíti és követhetővé teszi a folyóirathoz beérkező cikkek benyújtását, menedzsmentjét és szerkesztését;
- a KPIOR rendszer kiegészítése a következő felületekkel: a konferenciapályázatok benyújtási felülete (KPIOR-KONF); a tudományos minősítési pótlék (KPIOR-TMP) pályázási és kezelési felülete, amelyek segítségül szolgálnak a pályázó oktatóknak és az elbírálási bizottságoknak egyaránt;
- a SCIoLa (Scientia Online Library and Archive) felületének létrehozása, amely saját adatkezelési politikával, adattárolási és hosszú távú adatmegőrzési koncepcióval/szabályzatokkal is rendelkezik, és amely összekapcsolható különféle kutatóintézetek, egyetemek stb. repozitóriumi hálózatával. E tekintetben – mint már az előző

kutatási anyagokban is jelzetük – nagy lemaradásban vagyunk nemcsak nemzetközi szinten vagy a hazai, illetve magyarországi egyetemekhez képest, hanem az Erdélyi Múzeum Egyesület által 2011-ben létrehozott Erdélyi Digitális Adattárhoz (EDA) viszonyítva is.

Az elkövetkező időszakban mindenekelőtt a fentebb említett, már beindult pozitív folyamatokat szeretnénk konszolidálni a tudományos és a publikációs tevékenység hatékony menedzsmentje révén, valamint a már elkezdett informatikai fejlesztési projektjeinket szeretnénk kivitelezni, tesztelni és az oktatóink, szerzőink, külső és belső munkatársaink rendelkezésére bocsájtani.

Mindezeket a tevékenységeket erősíteni kívánjuk azzal, hogy folytatjuk a rendszeressé vált szakmai konzultációkat az egyetem vezetőivel, a KPI-s kutatásvezetőkkel, a Tudományos Tanáccsal, az *Acta Universitatis Sapientiae* Szerkesztőbizottságával, a sorozatszerkesztőkkel, valamint a Kiadói Tanács tagjaival. Meggyőződésünk, hogy ezek a konzultációk nemcsak a bizalmi légkör kialakítását segítik elő az akadémiai közösségben, hanem a tudományos tevékenység magasabb minőségi szintre emeléséhez is nagymértékben hozzájárulnak.

2021. március 20-án

Dr. Sorbán Angella
kutatási osztályvezető

Prof. dr. Balog Adalbert
tudományos rektorhelyettes